

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ В ПРОЦЕСІ ЇХ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Кризовий стан сучасної школи великою мірою зумовлюється низьким рівнем готовності випускників педвузу до творчого виконання їх професійних функцій.

Аналіз і вивчення практики вузівського навчання свідчить про те, що недостатній рівень професіоналізму початкуючих педагогів пояснюється не тільки недосконалістю матеріально-технічної бази вищої педагогічної школи, а й недооцінкою вузівського процесу, перевагою формалізму в методиці викладання, застарілих знань і технологій в навчанні майбутніх педагогів, ігноруванням індивідуального розвитку особистості студента, високої кваліфікації творчого потенціалу вчителів, що закінчили педвуз. Зміна критичної ситуації в шкільній практиці неможлива без перебудови підготовки майбутніх спеціалістів на основі сучасних принципів дидактики і методики вищої школи, пошуку конкретних практичних заходів, які забезпечуть високий рівень професіоналізму випускників педінституту.

Невикористані резерви в цьому плані має професійно-педагогічна підготовка студентів, що містить в собі навчальні заняття, самостійну роботу з циклу практичних дисциплін і безперервну педагогічну практику студентів з П до У курсу включно.

Проведена дослідницька робота показала, що професійне становлення студентів від курсу до курсу більш результативне, якщо забезпечити оновлення змісту навчальної інформації на основі досягнень педагогічної теорії і передової шкільної практики, звільнивши зміст педагогічних курсів від надлишку ідеологізації та політизації;

побудова вузівського процесу на принципах гуманізації і демократизації, взаємодії, співробітництва і співтворчості викладачів та студентів;

реалізація принципу ролівої перспективи, що створює умови, в яких студент займає позицію не того, кого навчають, а "вчителя";
включення студентів в ситуації, що моделюють їх майбутню професійну діяльність, забезпечуючи тим самим єдність свідомості і поведінки як основи цілісності досвіду особистості, осмислення області професійної праці вчителя, усвідомлення способів і шляхів свого професійного розвитку;

індивідуалізація і диференціація навчально-виховних завдань, зумовлених нерівномірністю професійного становлення майбутніх педагогів;

запровадження в навчальний процес різноманітних методів і прийомів практичної роботи з допомогою педагогічних ігор, ролівих ситуацій, комунікативного тренінга, педагогічних та психологічних зарисовок, ситуацій-ілюстрацій, ситуацій-вправ, ситуацій-проблем, ситуацій-сценок та ін.;

реалізація обсягу самостійних робіт професійної спрямованості у вузівському процесі і використання різноманітних форм її організації і контролю;

використання різноманітних видів педагогічної практики не лише як засобу засвоєння педагогічної теорії, а й перетворення її в інструмент педагогічної праці, нагромадження досвіду професійної діяльності і формування активної професійно-педагогічної позиції студентів.

Г.Б.Штельмах /Криворізький педінститут/

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ПЕДАГОГІВ-ПОЧАТКІВЦІВ

Сьогодні навчально-виховний процес потребує відновлення знань, вдосконалення професіоналізму вчителя. В зв'язку з цим ускладнюються завдання, пов'язані з покращанням роботи методичних служб школи по їх вдосконаленню.

Аналіз шкільної практики свідчить про те, що в організації перепідготовки вчительських кадрів існують певні недоліки: недооцінювання роботи в плані розвитку особистих якостей молодого вчителя. В більшості шкіл керівників не хвилює питання прогностування розвитку особистості і творчої професійної позиції випускника педвузу. Як показали спостереження, в основу перепідготовки вчительсь-